

Protestantse Kerk

DE STIPPEN AAN DE HORIZON 2014-2019
Beleidsintenties Protestantse Gemeente ET-10 Terschelling

Een open en gastvrije gemeente!

.....dat willen we graag zijn voor mensen van nu, op zoek naar inspiratie. Voor de (eilander) samenleving van vandaag. Met ruimte en aandacht voor iedereen: leden en niet-leden, gasten en eilanders. Voor een toekomst van vrede en rechtvaardigheid.

Wij zijn een kleine, hechte en tegelijk een vitale geloofsgemeenschap. Wij vinden elkaar in ons verlangen naar inspiratie. Die vinden we in het 'oude' boek de Bijbel, maar we ervaren telkens hoe 'nieuw' die woorden kunnen gaan klinken. Voor ons is dat een kostbare ervaring. Ervaringen van te mogen zijn wie je bent; van grond onder de voeten; van een nieuw perspectief voor de toekomst; van de liefde van God in ons leven. Zondag op zondag vieren we dat besef in onze kerkdiensten. Nieuwe vormen van vieren in de liturgie zijn welkom en worden beproefd. We willen niet stil blijven staan. En we willen vooral niet de deur achter ons dichtdoen. Open ogen en open oren. Met elkaar in gesprek. Idealistisch zijn mbt. geloof en leven ook mbt. de toekomst van de kerk en realistisch zijn met het oog op mogelijkheden. Dat vinden we belangrijk. Na iedere dienst wordt er uitgebreid koffie gedronken. Een belangrijk moment van ontmoeting, omzien naar elkaar en op elkaar betrokken zijn. Zien en horen waar mensen vragen om hun verhaal eens kwijt te kunnen. ET-10 is van oudsher een laagdrempelig gastenhuis en vindt het belangrijk in dit kader eigentijdse programma's aan te bieden op het gebied van 'bezinning & recreatie'. 'Re-creatie' in de bijbelse betekenis van het woord: her-schepping. Daarnaast vinden we het belangrijk om ruimte en tijd vrij te maken om de ontwikkelingen in de samenleving eens goed tegen het licht te houden. Een project ondersteunen om mensen dichtbij of verder weg ook weer op weg te helpen. Met een groep geïnteresseerden de tanden zetten in een stevig thema om wijzer van te worden. Met elkaar verdriet delen of een feest voorbereiden: het hoort er allemaal bij. We zijn mensen van nu, met twee benen op de grond, en we staan midden in de samenleving. En toch gaan we telkens 'terug' naar die oude bron van de Bijbel. Het 'oude' en het 'nieuwe' horen bij elkaar. Leven van het visioen, staan in het leven van nu! Onze gemeente stelt zich een 'open en gastvrije' levens- en geloofshouding ten doel.

'Open':

- ,, voor de liefde van God
- ,, voor de daden van Jezus
- ,, voor het werk van de Heilige Geest
- ,, voor elkaar
- ,, voor ieder mens: eilanders en gasten
- ,, voor de bijbel
- ,, voor verschillende visies
- ,, voor eigentijdse vragen
- ,, voor theologische ontwikkelingen
- ,, voor liturgische vernieuwingen
- ,, voor de inspirerende context van het eiland
- ,, voor ontwikkelingen in samenleving en maatschappij
- ,,

De kerkenraad

De kerkenraad is eindverantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de gemeente. Zie daarvoor de beschrijving van de werkvelden en de taken in 'de werkwijzer voor ambtsdragers en gemeente'. Tegelijk: gemeente zijn we sámen! Daar hechten we aan. Velen vervullen een grotere of kleinere taak. Ofwel: ambtsdragers zijn we allemaal. Commissies hebben een zelfstandige verantwoordelijkheid en houden de kerkenraad op de hoogte. De predikant maakt deel uit van de kerkenraad maar is geen voorzitter. De gemeente wordt zo goed mogelijk op de hoogte gehouden van de onderwerpen die spelen en wordt zo nodig even bij elkaar geroepen om gezamenlijk te overleggen.

Beleidsintenties:

- Tegelijk zijn er zorgen om de toekomst van de kerk en ook van onze gemeente. De gemeente wordt grijzer en kleiner. De jongere generatie heeft een andere of meer incidentele binding. Wij verlangen vandaag naar een brede inspirerende en oecumenische samenwerking waarin we ons als kerken samen sterk maken om de verbinding tussen geloof en leven in de context van ons inspirerende eiland te zoeken en zichtbaar maken samen met eilanders en gasten. Welke initiatieven kunnen wij daartoe ontplooiën?
- Om de vier jaar zouden de ambtsdragers moeten rouleren. Die frequentie lukt niet. Wel zijn we blij dat de vacatures nu (bijna) vervuld zijn. Toch is dit een punt van zorg. Aansturen op actieve participatie gemeenteleden.
- We zouden ons ook voor kunnen stellen om met een 'kleinere' bezetting van de kerkenraad te werken waarbij de taken over actief participerende gemeenteleden worden verdeeld.

Eén gemeente, twee wijk-kerken en Interkerkelijke samenwerking

Tussen de Hervormde Gemeente te West-Terschelling en de Gereformeerde Kerk bestaat op West een jarenlange samenwerking. Na het sluiten van het gereformeerde kerkgebouw op West ging men hier gezamenlijk ter kerke in de Westerkerk. Een goede informele samenwerking op West was het gevolg. De Gereformeerde leden om Oost en ook van West kerken in ET-10. Leden van beide kerken zijn vrij om te kiezen waar zij zich thuis voelen en waar zij ter kerke gaan. Vanwege de bestaande samenwerking besloten beide kerkelijke gemeenten op 9 & 10 november 2004 op afzonderlijke gemeenteavonden om de mogelijkheden van formele samenwerking te onderzoeken. Op 9 maart 2005 werd er unaniem besloten om te werken aan een fusie die zou moeten leiden tot de vorming van een Protestantse Gemeente Terschelling. Het motto is: samen sterk(er), samen één kerk op weg naar de toekomst! Er werd een werkgroep samengesteld die een stappenplan tot eenwording maakt.

Uitgangspunten waren:

- * Behoud van 2 kerken en hun eigen identiteit
- * Behoud van 2 predikantsplaatsen
- * Open verhouding met Hervormd Oost
(en waar mogelijk samenwerken met de andere eilander kerken).

Alle werkzaamheden werden stapsgewijs samengevoegd, de kerkenraden

vergaderden gezamenlijk, de leden van de gereformeerde kerk worden opgenomen in de kaartenbak van de Westerkerk. De werkgroep was voorjaar 2008 zo ver met het formele werk gevorderd dat zij enkel nog goedkeuring van de classis nodig had en een uiteindelijk toestemming van de beide gemeenten. Om voor ons onduidelijke redenen zei de Westerkerk de eenwording op in de allerlaatste fase. Een moeizame en pijnlijke periode voor alle betrokkenen volgde. In juni 2010 wordt er tijdens de bijzondere visitatie een 'time-out' ingesteld. Dit houdt in dat er op interkerkelijk niveau een normale samenwerking plaatsvindt. De fusie-besprekingen worden door wijkgemeente ET-10 opgeschort totdat de Westerkerk met een duidelijke visie ter tafel komt. ET-10 blijft de naamgeving zoals tijdens het proces afgesproken is voeren: 'Protestantse Gemeente in oprichting ET-10 op Terschelling' omdat daarin de historie, intentie en dus de richting tot uiting komt waarin wij willen gaan.

Beleidsintenties:

- De voorzitters van de drie protestantse kerken houden contact en tasten mogelijkheden van samenwerking af.
- De samenwerking met de Westerkerk heeft altijd onze prioriteit gehad omdat daar een stuk gezamenlijke geschiedenis ligt, een deel van onze gemeente woont op West. Bovendien gaf Hervormd Oost altijd aan wel open te staan voor samenwerking maar niet voor samengaan. Dat respecteren wij.

Gezien de afspraken in de time-out zullen de Westerkerk en ET-10 eerst weer eens gezamenlijk af moeten stemmen om ruimte naar de toekomst te maken.

- Nu er een nieuwe predikant in de Westerkerk is gekomen is het belangrijk om de in het verleden gemaakte werkafspraken en werkverdeling, met name rondom pastoraat en vorming & toerusting, tussen de beide gemeenten en predikanten op elkaar af te stemmen.
- Het gaat ons er niet om, om onze 'eigen' kerk 'in stand te houden'(realisme) maar wel om geloof & leven eilandbreed samen te delen (idealisme).

Wijkgemeente ET-10 zou met het oog op de toekomst van de kerken (alle kerken worden kleiner en grijzer) op Terschelling zich het liefst in willen zetten voor één kerk op Terschelling (inclusief RK en Doopsgezind). Dat is wellicht niet realistisch. Daarom zouden wij willen gaan voor één protestantse kerk op Terschelling. Dat willen wij alleen als alle drie betrokken kerken zich daar van harte en zonder voorbehoud voor in zouden willen zetten. Wij willen een herhaling van een pijnlijke tijd voorkomen en onze energie dan liever aan iets anders besteden. Als niet alle betrokken 'vóór' zijn kunnen we beter 'samenwerken als het uitkomt' en dat laatste zouden wij betreuren want dat is al decennia lang het geval. Wij hebben het gevoel dat de gegroeide kerkelijke structuur op het eiland nogal eens als een excuus wordt gebruikt om geen vervolgstappen te zetten en ons vervolgens in de bewegingsvrijheid beperkt. Als onze beleidsintenties vlak bij elkaar liggen zouden we ons daar als eilander protestantse kerken samen sterk voor kunnen maken ipv. ieder op het eigen stuk of vanuit de eigen kerk. Daar zouden wij iets aan willen doen. Wij huldigen daarbij het principe: hoe concreter, hoe beter. De samenwerking tussen de eilander kerken is op dit moment goed en welwillend als het nodig is. Wij vinden het jammer met het oog op de toekomst van 'Kerk-zijn op Terschelling' (ook in het kader van visienota 2015) dat de structuur op dit moment nog steeds is zoals deze was. De cultuur en de structuur staan echte veranderingen in de weg.

- De interkerkelijke samenwerking verloopt via de Raad van Kerken. Hoe kunnen we dit orgaan nieuw leven inblazen? Suggesties worden genoemd als het organiseren van een musical, o.i.d. Bijv. Onderzoeken van de mogelijkheden in samenwerking met de overige eilander kerken voor het opzetten van een religieus (pelgrimage) festival op Terschelling. Dit festival is inmiddels gerealiseerd, zie verder.

De ouderlingen: pastorale zorg

Het contact en de onderlinge zorg wordt verzorgd door de ambtsdragers in samenwerking met de wijkteams. Iedere wijk heeft een eigen ouderling, diaken en contactpersonen. De wijken zijn ingedeeld op adressen. Op West zijn alle adressen samengevoegd met de Hervormde Kerk. Het pastoraat van de 'westerkerk-adressen' wordt door de Westerkerk uitgevoerd. Het pastoraat onder de 'ster-adressen', zij die op West wonen en kerken in ET-10, wordt vanuit ET-10 behartigd. Uitgangspunt is dat iedereen die dat op prijs stelt, leden en niet-leden, gasten en eilanders, bezoek kan krijgen van iemand van de kerk. Dat de ouderling vooral een coördinerende taak heeft is gebaseerd op het idee dat het goed is dat het bezoekwerk door een brede groep wordt uitgevoerd. Hierdoor worden ook mensen die geen ambtsdrager zijn in de kerk, betrokken bij het werk van de kerk. En door het werk te delen, voorkomen we dat enkele mensen overbelast raken. Tot op heden is de bezoekgroep groot genoeg om iedereen die daar voor in aanmerking komt regelmatig te bezoeken.

Beleidsintenties:

- Meer dan eens vragen we ons af hoe we het (geloofs)gesprek en de onderlinge ontmoeting kunnen stimuleren. Bij veel mensen leven vragen over God en de wereld, over geloofsvoorstellingen van vroeger die al dan niet voldoen, over nieuwe geloofstaal en nieuwe spiritualiteit die soms zo anders is dan wat men 'van huis uit' gewend was. Ideeën moedigen wij aan.
- Via het kringenwerk of vorming & toerusting in onze gemeente en via de bijeenkomsten van 'Winterkost' vanwege de Raad van Kerken Terschelling proberen we om dat gesprek en die ontmoeting (interkerkelijk) tot stand te brengen.
- Maar evengoed kan er het verlangen zijn naar een persoonlijk gesprek. Soms ontstaat dat vanzelf, in een spontaan moment, maar soms moet daar ook wat voor gebeuren om dat van elkaar te weten. Ieder kan ook zelf op elk moment aan de bel trekken. Want het 'klassieke' huisbezoek dat 'automatisch' een of twee keer per jaar plaats vond is gaandeweg verdwenen. Stimuleren van onderlinge betrokkenheid en omzien naar elkaar.
- Samen als gemeente dragen we zorg voor het meeleven met elkaar. Voor de ambtsdragers is het fijn om te weten of er behoefte is aan een ontmoeting.
- Overleg en afstemming met de andere kerken als het gaat om meeleven, zorg en presentie van de kerk bij eilanders die geen lid zijn en daar wel prijs op stellen.
- Afstemmen van nieuw-ingekomenen via de LRP met de andere kerken. Is gerealiseerd. De ledenadministratie is up-to-date.

De diaconie: zorg dichtbij en ver weg

De diaconie verzamelt via de diaconale collectes gelden waarmee bepaalde projecten in binnen- en buitenland worden ondersteund. Het collecterooster wordt

volgens de landelijke richtlijnen vastgesteld. De diakenen zoeken waar mogelijk samenwerking met de gezamenlijke diaconie met de andere eilander kerken. Zo verzorgen de diakenen met kerstattenties voor de senioren van de gemeente.

Beleidsintenties:

- Zoeken naar mogelijkheden om het werk van de diaconie meer te profileren. Er is wel eens gezocht naar mogelijkheden van een wereldwinkler op het eiland
- Daartoe is het ook nodig om de samenwerking met de gezamenlijke diaconie van de eilander kerken aan te spreken. Als er noden op het eiland zijn kunnen wij de diaconale taak beter gezamenlijk uitbouwen en een gezicht geven. Zo is er een eilander voedselbank op initiatief van Herv. Oost. De diaconie van ET-10 zou in dit soort activiteiten graag gezamenlijk willen meedenken en handelen.

Jeugd en jongeren

Deze groep wordt jammer genoeg kleiner. Gelukkig is er iedere zondag kindernevendienst en kinderoppas. De tienerdiensten zijn de afgelopen jaren komen te vervallen evenals de jongerengespreksgroep inclusief de jongeren van de zeevaartschool. Nu er geen eigen jongerengespreksgroep meer is zijn ook de initiatieven richting de jongeren van de zeevaartschool weggeëbd.

Beleidsintenties:

- De beide predikanten om Oost hebben contact gelegd met de scholen op Terschelling. Zij zijn nu in begeleidende zin betrokken bij het godsdienstig onderwijs op het JOK. Speerpunten zijn projecten rond: Kerst en Pasen. Op het Schylger Jouw worden dit jaar voor het eerst 7x2 uren levensbeschouwing per predikant ingevuld. Een positieve ontwikkeling. Blijvend stimuleren.
- Contacten richting kinderen en jongeren zouden in gezamenlijk overleg met de andere kerken moeten verlopen. Bijv. via de 'Raad van Kerken'.
- Bijzondere aandacht voor 30ers en 40ers die wel op zoek zijn naar inspiratie maar niet naar de kerk. Wat kunnen we doen om hen te bereiken?
- Onderzoek gebruik sociale media.

Het beheer: De kerkrentmeesters

Het college van Kerkrentmeesters (CvK) is kerkordelijk namens de kerkenraad belast met de zorg voor alle materiële- en vermogensaangelegenheden van de gemeente- voor zover niet van diaconale aard- en verricht daartoe noodzakelijke werkzaamheden. Het CvK draagt zorg voor het beschikbaar zijn van ruimten en faciliteiten voor de eredienst en andere gemeentelijke activiteiten. Het beleid is erop gericht om de beleidsplannen van de Kerkenraad te faciliteren. Daartoe wordt een jaarlijkse- en een meerjaren begroting opgesteld. Het college neemt daarbij als uitgangspunt dat structurele uitgaven gedekt moeten worden door structurele inkomsten. Het is logisch dat bij een krimpend aantal leden er ook minder levend geld binnenkomt.

Beleidsintenties:

- De uitdaging waarvoor het college zich gesteld weet is om ondanks de terugloop voldoende financiële middelen te blijven genereren, om onze gemeente zelfstandig te laten blijven voortbestaan.
- Regelmatig onderhoud plegen aan de locaties: ET-10, Caprioolhof, buitenwerk/de

tuin, Pastorie, voormalige Kerk op West zodat deze optimaal ingezet kunnen worden voor het doel waarvoor de gebouwen bestemd zijn. Daartoe wordt er ook overleg en voeling gehouden met de gebruikers zodat adequaat ingespeeld kan worden op verbeteringen. We denken nu na over opknapbeurt en inrichting buitenterras (+ banken, tafels), informatieborden, kleuren-vlaggen/palen.

- ET-10 wordt op korte termijn van dubbele beglazing voorzien om het gebouw gebruiksvriendelijker ofwel energiezuinig te kunnen verwarmen. Is inmiddels gerealiseerd. Inclusief zonnepanelen. Wij hebben een vermelding 'Groene Kerk'.
- ET-10 biedt onderdak aan vele verschillende eilander activiteiten waarbij grote of kleinere zaalruimte gebruikt kan worden. De opbrengst uit de zaalhuur en bar komen weer ten goede aan het geheel.

- ET-10 nog meer aan te bieden aan potentiële gebruikers.

- Participeren in de veranderende regelgeving pachtwet.

Is volop in ontwikkeling en vraagt veel aandacht.

Ivm. sterke verhoging erfpacht mogelijkheden onderzoeken voor koop ondergrond ET-10. Eventueel door vrijkomende middelen bij verkoop landerijen en/of voormalig kerkgebouw op West.

- Actualisatie van het ledenbestand via de LRP (afstemming andere kerken).

Is gebeurd gerealiseerd en up-to-date.

- Onderzoeken van de mogelijkheden van het gebruik van een beamer.

Er zijn inmiddels drie beamers (+digibord) voor alle ruimten.

- Instructie van de muziekkaparaatuur voor meerdere gebruikers

- Bij de praktische taken bewust jongere leden vragen om (structureel) mee te werken en verantwoordelijkheden te delen: bardienst, onderhoud tuin, schoonmaken. Dit gebeurt met wisselend succes.

Liturgie

Iedere zondagochtend worden er in ET-10 kerkdiensten gehouden.

Deze vieringen vormen het hart van de gemeente. Tijdens de ochtenddienst is er voor de kleinste kinderen oppas. Binnen de 'Orde van Dienst' is er altijd aandacht voor de kinderen. Daarnaast is er iedere zondag kindernevendienst.

De kinderen doen bij ons mee aan de viering van het Heilig Avondmaal.

De liturgiecommissie probeert de gemeente bewust te maken van liturgie en vernieuwende liturgische ontwikkelingen. Dat moedigen wij aan en daar is alle ruimte voor. Met name rondom de hoogtijdagen en de vakanties worden speciale thema- en/of project-diensten verzorgd. Iedere zondag is er een 'Gebed van de Week' en/of een 'Liturgie van de Week'. We noemen het 'inspiratiegoed': woorden ter verstillig en bezinning in de kerk én thuis. De diensten waarin de eigen predikant voorgaat worden met regelmaat voorbereid samen met gasten en gemeenteleden. Ieder die mee wil doen aan de voorbereidingen is welkom. Participatie in de liturgie wordt gestimuleerd. Iedere zondag is er na de dienst(en) gelegenheid voor gasten en gemeenteleden om elkaar in de recreatieruimte te ontmoeten onder het genot van een kopje koffie/thee. Dit laatste vinden wij sinds jaar en dag een wezenlijk onderdeel van de liturgie.

Beleidsintenties:

- Op dit moment wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van nieuw liturgisch meubilair. Is inmiddels gerealiseerd: eigen ontwerp en uitvoering.

- Introductie en wegwijs raken in het nieuwe liedboek. Is gerealiseerd en uitvoerend
- Mogelijkheden onderzoeken (ism. kerkrentmeesters) gebruik van een beamer. Gebruik indien nodig bij dienste.

Er is méér in ET-10

Het gebouw ET-10 is ruim 45 jaar geleden vanuit de kerkelijke gemeente opgezet ten behoeve van het christelijk recreatiewerk. Ruim 30 jaar draaiden hier in de zomerweken vele recreatiewerkteams. Vorig jaar is er een grote reünie georganiseerd waarop een paar honderd vrijwilligers van toen elkaar weer hebben ontmoet en vele, vele verhalen werden nog weer eens met elkaar gedeeld. De tijden zijn veranderd. De Gereformeerde Kerk heeft al weer 15-20 jaar geleden haar beide oudere kerkgebouwen gesloten. Deze gebouwen zijn immers, itt. tot onze prachtige Hervormde eilander kerken, niet van monumentale waarde. De kerkelijke gemeente vond en vindt het belangrijk om ET-10 functioneel te houden. Het is een multifunctioneel gebouw: niet alleen als kerk-plek maar ook als onderdak voor andere activiteiten. Veel gemeenteleden draaien mee in de werkzaamheden die dat met zich meebrengt: schoonmaakploeg, bardienst, onderhoud, etc. Mocht de kerkelijke samenwerking in de toekomst verder uitgebreid worden dan is er voor alle kerken naast de oude gebouwen in ET-10 altijd zaalruimte beschikbaar. De ruimte van ET-10 willen we daarnaast overeenkomstig de oorspronkelijke opzet van ET-10 graag blijvend inzetten voor activiteiten rond 'bezinning & recreatie'. Onze predikant krijgt werktijd om daartoe initiatieven te ontplooien of te stimuleren. Er is een speciaal aanbod voor groepen met een inhoudelijk en inspirerend buiten-programma. Voorbeelden zijn inmiddels: 'De Kerk-Vlieger', 'Wisselend Tij', 'Keiland', 'Koers Terschelling'

Beleidsintenties:

- De organisatie van activiteiten rond 'bezinning en recreatie berust' bij de Stichting KOERS Terschelling. Koers Terschelling wil een ontmoetingsplek en -beweging zijn voor mensen die zoeken naar christelijke spiritualiteit in vernieuwende, open en eigentijdse (werk)vormen. De programma's vinden het hele jaar plaats met name tijdens de vakanties. KOERS TERSCHELLING is een zelfstandige stichting met een ideële drive en wordt opgezet door koersgenoten. Deze stichting staat los van de kerkelijke gemeente. Wel is de kerkelijke gemeente een belangrijke koersgenoot bijvoorbeeld in het belangeloos beschikbaar stellen van een deel van de werktijd van de predikant. We stimuleren de uitbreiding van deze plannen en willen waar nodig terzijde staan. Nieuwe ideeën, plannen, suggesties zijn altijd welkom.
- Onderzoeken van de mogelijkheden in samenwerking met de overige eilander kerken voor het opzetten van een religieus (pelgrimage) festival op Terschelling. Is gerealiseerd als 'Inspiratiefestival'. Een samenwerkingsproject tussen de PThU (afdeling Praktische Theologie, CCC) en PKN landelijk waarbij de eilander kerken gastvrijheid verleenden. Uit het hele land waren er ruim 450 deelnemers. Vanwege de positieve evaluatie door alle betrokkenen wordt door de organiserende instanties nu aangestuurd op een vervolg.
- Tegen deze achtergrond kritisch blijven kijken of het haalbaar is en blijft om ET-10 draaiende te houden. Het gebouw is bedoeld als een 'middel' niet als een 'last'.
- Ontmoetingsfunctie verder uitbouwen: vgl. inspiratieweekend april 2016, bijv. adverteren via 'Woord en weg'. Op de najaarsgemeenteavond 2016 werd dat nadrukkelijk naar voren gebracht.